

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

5 februari 2025

Kenmerk

DGA-PAV / 96972703

nota

beantwoording Kamervragen Stoffstrombilanzen

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Parafenroute

[Redacted] [Redacted] [Redacted]
[Redacted] [Redacted] [Redacted]

Aanleiding

Naar aanleiding van gesprekken die Kamerleden met de Deutsche Umwelthilfe en Agora Agrar tijdens een werkbezoek van 15 januari tot en met 18 januari 2025 hebben gevoerd, hebben de Kamerleden Van Campen, Meulenkamp (beiden VVD), Bromet (GroenLinks-PvdA), Holman, Boomsma (beiden Nieuw Sociaal Contract) en Podt (D66) vragen gesteld over de Duitse Stoffstrombilanzen.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met bijgaande beantwoording van de Kamervragen.

Kernpunten

- In Duitsland zijn agrariërs verplicht om jaarlijks een balans op te stellen van de nutriëntenaanvoer en -afvoer. Deze verplichting is opgenomen in de Duitse mestwetgeving.
- Er zijn overeenkomsten tussen het Duitse systeem en de Nederlandse inzet om te komen naar een afrekenbare stoffenbalans. In Nederland zijn ook al een groot aantal gegeven over aan- en afvoer van nutriënten bekend bij RVO, daarnaast zijn er ook private systemen zoals de Kringloopwijzer en het bedrijfsbodemwaterplan. In Duitsland is een verplichte beoordeling van de resultaten tot op heden nog niet ingevoerd.
- In Nederland kan worden geleerd van de ervaringen in Duitsland met dit systeem. U geeft aan dat u hierover in gesprek gaat met de Duitse overheid. Indien dit tot nieuwe inzichten voor de ontwikkeling van de afrekenbare stoffenbalans leidt, zal de Kamer hierover worden geïnformeerd.